

Боек Ватан сугышында катнашучунын нәр исеме артында кеше язмышы, тормыш. Бу - торле буын, милләт, һөнәр, сәләт кешеләре, әмма аларнын барысын да туган жиргә, өз Ватанына карата кайнар мөхәббәт хисләре берләштерде.

Бу элементә озелмәсен, чонки нәр гаиләнен Жинүдә өз олеше бар. Сугыш безнен тормышыбызда бик зур өз калдырды, күп кешеләрнен язмышларын өзгәртте. Хә- зерге буында да тыныч тормыш тәэмин итүчеләрне истә тоту моним.

Мин бабаем, гаиләм герое - Исмаил Хәмзә улы Капкаев, игелекле кеше турында сойләргә телим. Балалары, оныклары очен ул хезмәт союзчәнлелек, кешеләргә һәм әйләнә-тирә табигатькә мөхәббәт үрнәге булды. Әбием Наилә Исмаил кызы Янбулатова сүзләренә караганда, мина билгеле булганча, Капкаевлар гаиләсеннән биш ир-егет фронтка киткән. Очесенә әниләре похоронка алган. Тик ике улынын исән – сау булып кайтуларын Ходайдан сорап алган; алар туган якларына жинүчеләр булып кайтканнар. Исмаил Хәмзә улын Большие Поляны авылында элементәче белгеч, эзер ләв конторасы хезмәткәре буларак хәтерлиләр. Ул, ашыгыч хезмәттә булганда, элементәчеләр курсы тәмамлый. Тыныч вакытта да, сугыш вакытында да ана бу һөнәр бик тә кирәк була. Сугышка кадәр элементә бүлгәе начальнигы булып эшләргә дә олгергән ул. Связист буларак сугышта да корәшкән - Мозырский дивизиянен 6-нчы артиллерия Идарәсенен. батарея бүлгәе командиры. Бабаем үзенен сугышын Белоруссиянен Оршасында каршы ала. Каты контузияләнә. Янадан сафка баса. Алда 1418 кон һәм тон озынлыгында сугыш - Боек Жинүгә юл.

«Халык хәтерә» сайтынын архив чыганаclarыннан һәм электрон ресурслардан файдаланып, мин Польшада Висла елгасын форсировать иткәндә, бабамнын алдынгы линия буенча элементә тотуын белдем. 1944 елнын 23 октябрәндә, операция башланыр алдынан, Зегже районында артиллерия уты белән 118 бригадага элементә үтә торган чикне дошман бертуктаусыз ата. Ут әчендә дә кызылармеец Капкаев линиядә була һәм шунда ук снарядлар шартлавыннан озелгән элементәне тоташтыра. Шулай итеп, ул кыска вакыт әчендә 13 элементә озеген тоташтыра; бу дивизия командиры ягынан ботен бер бригада ут белән житәкчелек итүне тәэмин итә. Хокүмәт бүлгәе – «Батырлык очен»

медале белән бвләкләнә (Приказ №48/н от 13.11.1944 года издан 4 акп РГК 1-го Белорусского фронта). Берлинны алганда да сугышчы И.Х.Капкаев батырлығы белән аерылып тора. 1945 елнын апрелендә батырлығы очен Кызыл Йолдыз Ордены (Приказ №11/н от 01.06.1945 года издан 6 гвард.артд РГК) белән бвләкләнә».

Олкән сержант булган Исмаил Хәмзә улы Капкаев Одер елгасынын конбатыш ярында плацдармны кинәйткәндә дә кыюлык һәм батырлык күрсәтә. Бвләкчә сугышчылары плотик һәм су киртәсе корганнар, анын аша элементә дә салганнар. Ә бу 800 метрга якын! 20 минут эчендә! Аннан сон бвләкчә, кискен ату астында, күзәтү пунктлары арасында озлексез элементә булдырды. Бвләк командиры үзе 10 минут эчендә сигез прорывов тозәтеп, девизиянен күзәтү пункты белән бригада пунктынын эшен тәэмин иткән. Бу бабаем батырлығынын бер эпизоды гына. Сугыш еллары вакытында шундый күп переправалары - Западная Двина, Днепр, Висла елгаларын кичкән булган. һәм бу бер генә вакыйга турында сойләдем, шундыйларнын күбесен белмибез дә. Сугыш елларында Конбатыш Двина, Днепр, Висла артында мондый кичүләр күп була. Герой бабаем, Исмаил Хәмзә улы Капкаев, 1985 елда Жинүннен 40 еллыгы унаеннан II дәрәжә Боек Ватан сугышы Ордены белән бвләкләнә.

Быел илебез фашист Германиясен Жинүгә 75 ел тулуны бәйрәм иттек һәм ел буге итәчәкбез. Минем уйлавымча, бабам минем унышларым белән горурлана алыр иде. Мин - Беренче Мәскәв кадетлар корпусы кадеты. Кызыл мәйданда Жинү Коненә багышланган парадта да катнашчакмын. Яшь армиячеләр сафында үтәрмен. Бу минем очен зур дәрәжә. Боек Ватан сугышы вакыйгаларынын фактларын һәм таныклыкларын кулланып, мин бабам Исмаил Хәмзә улы Капкаевнын нинди Герой булуын белдем. Мин анын белән горурланам!

Роман МИХАЛЕВСКИЙ,
И.Х. Капкаевнын правнугы